

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان حضرت ولیعصر ارسنجان

مشکلات شایع پستان در شیردهی

www.Minilab104.com

نویسنده مدرک	سمیه اسماعیلی / کارشناس مامایی
تأیید کننده علمی	دکتر بدیعی / متخصص زنان و زایمان
تاریخ تهیه	بهار ۱۴۰۳
منبع	کتاب بارداری و زایمان ویلیامز جلد ۱
کد سند	Pa-B۴-۱۱۴/۰۱

از جمله علت هایی که می تواند باعث بروز مشکلات شیردهی شود و این امر را دچار اختلال نماید مشکلات شایع پستان در مادران شیرده می باشد.

ادامه شیردهی به شکل صحیح، مؤثرترین روش جهت بهبودی و برطرف نمودن این مشکلات می باشد.

مشکلات شایع مربوط به پستان عبارتند از:

- وضعیت نوک پستان
- پر بودن پستان
- احتقان (پرخونی) پستان
- مجرای بسته
- ماستیت
- آبسه پستان
- شقاق و زخم نوک پستان
- برفک

* وضعیت نوک پستان:

نوک پستان به شکل های مختلف معمولی، کوتاه، صاف، فرورفته و بلند دیده می شود.

در نوع صاف و فرورفته قبل از شروع شیردهی تحریک نوک پستان با دست و یا ماساژ نوک پستان زیر آب ولرم مؤثر خواهد بود.

سایر اقدامات عبارتند از مکیدن نوک پستان توسط کودک بزرگتر، کشیدن نوک پستان با سرنگ پلاستیکی.

* اگر شیرخوار در اولین مرحله به دلیل فرورفتگی نوک پستان نتوانست شیردهی خوبی داشته باشد مادر باید جلوگیری از کاهش قند خون نوزاد تا زمان برجسته شدن نوک پستان شیر خود را دوشیده و با قاشق یا فنجان به شیرخوار بدهد.

* پستان پر:

علت: جریان یافتن شیر در حجم زیاد به خصوص در چند روز اول پس از زایمان

علائم: احساس سنگینی، سفتی و گرمی در پستان ها
درمان: تنها راه درمان تغذیه شیرخوار تا نرم شدن پستان ها می باشد.

* احتقان:

علت: تولید زیاد شیر، تأخیر در شروع تغذیه با شیر مادر، محدود کردن زمان شیردهی، خوب نگرفتن پستان و عدم تخلیه کامل شیر.

علائم: تورم و احساس سفتی و درد در پستان ها، تب، براقی و قرمزی پوست پستان ها، عدم جریان شیر
احتقان معمولاً در هر دو سینه همزمان ایجاد می شود.

* برفک نوک پستان:

علت: معمولاً به دنبال مصرف آنتی بیوتیک ایجاد می شود.
علائم: پوسته پوسته بودن، قرمزی و براقی پوست ناحیه مبتلا، درد و احساس سوزش، کم رنگ بودن نوک پستان.
درمان: استفاده از کرم نیستاتین روزی ۴ بار به مدت ۷ روز
در صورتی که دهان نوزاد نیز به برفک مبتلا شده جهت درمان به متخصص اطفال مراجعه نمایید.

ماتسیت معمولاً دوطرفه می باشد.

درمان: تخلیه مکرر شیر و مکیدن صحیح نوزاد حتی از پستان مبتلا، استفاده از آنتی بیوتیک، استفاده از کمپرس آب گرم و استراحت مادر.

* آبسه:

علت: تأخیر در درمان ماتسیت و یا درمان نادرست و تجمع چرک در قسمتی از پستان
علائم: تورم، درد، قرمزی پوست پستان در لمس پر از مایع است.

درمان: عمل جراحی و تخلیه چرک

در آبسه باز نشده تغذیه شیرخوار از پستان مبتلا مانعی ندارد.

* شقاق و زخم نوک پستان:

علت: وضعیت نادرست مکیدن، شست و شوی مکرر با صابون، کشیدن نوک پستان از دهان شیرخوار، نوک پستان کوتاه.

علائم: شیردهی دردناک، خشکی و شکنندگی پوست پستان.

درمان: اصلاح وضعیت شیردهی، درمان برفک و قراردادن محل ضایعه در معرض هوا و نور خورشید.

درمان: تخلیه شیر با مکیدن پستان توسط شیرخوار در وضعیت های مختلف یا دوشیدن شیر، ماساژ کردن پشت، استفاده از کمپرس گرم یا دوش آب گرم قبل از شیردهی و استفاده از کمپرس سرد بعد از شیردهی جهت کاهش تورم و درد.

* مجرای بسته:

علت: مسدود شدن یک یا چند مجرای خروج شیر به علت تغذیه نادرست یا تخلیه ناکامل قسمتی از پستان و یا پوشیدن لباس تنگ.
علامت: وجود یک یا چند برجستگی روی پستان و قرمزی پوست.

مجرای بسته معمولاً یک طرفه می باشد.

درمان: تغذیه مکرر از پستان مبتلا در وضعیت های مختلف و صحیح، ماساژ ملایم پستان در محل های توده دار استفاده از کمپرس آب گرم و عدم استفاده از لباس تنگ.

* ماتسیت:

علت: عدم درمان سریع مجرای بسته و یا احتقان و ورود باکتری از زخم های نوک پستان.

علائم: درد، تورم و قرمزی موضعی، تب